

Les esglésies que fan camí a Catalunya en la situació socio-econòmica-política actual

Tots estem vivint temps de canvis, d'alteracions econòmiques, tecnològiques, socials, polítiques, culturals i religioses. I el nostre país a més, vinculadament a totes aquestes transformacions, sense saber massa el que és causa i el que és efecte, a més, estem experimentant l'anomenat procés sobiranista.

Les comunitats cristianes, els moviments eclesials, les parròquies, les ordres religioses, les institucions catòliques ho reflecteixen. Arreu se'n parla, tant de la crisi econòmica com del procés sobiranista i de les reaccions que el poble està tenint. L'església ja no és al nostre país, com havia estat en temps de la dictadura franquista i abans, ni un "poder" lligat als poders civils, ni tampoc, com podria ser en temps de la transició vers la democràcia, una institució i una xarxa de comunitats, que podien influir en l'economia, en la política i en la cultura, en els moviments socials, en la població, entre els joves, com així havia estat en part, en la nostra generació. De fet una bona part de l'església va recolzar, possibilitar, ajudar, es va comprometre, va formar persones, etc., en els processos vers les llibertats, la democràcia i vers el reconeixement de la nacionalitat catalana, i de la dignitat de les capes obreres i populars.

Avui dia, davant del procés sobiranista i davant les dificultats de molta gent del nostre poble per tenir una vida més o menys digna, l'església es troba més indefensa, més pobre de recursos, de persones, amb gent més envellida i amb moltes comunitats fluixes. Hi hagut potser més resposta eclesial davant de les situacions de precarietat, d'exclusió, de pobresa, d'injustícia social, i no solament per part de Caritas, sinó per part de moltes associacions, fundacions nascudes sinó al recer directe de l'església, sí en el seu entorn. Aquestes accions positives, encara que siguin senzilles i limitades, no solament responen a l'impuls evangèlic de sempre, sinó que també estan col·locant-se, en un esforç lloable i no fàcil, en la línia d'adaptar-se a una societat democràtica, laica i plural.

Ara bé davant del procés sobiranista, ens podríem preguntar, les nostres comunitats, la nostra església, ¿està somorta, no es mou?. A part dels valuosos Manifestos de la Delegació de Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona i d'altres bisbats, del grup de reflexió sobre la Doctrina Social de l'Església (SEDASE), del grup Cristians per la Independència dins l'Assemblea Nacional Catalana, a part de la trobada de forces entitats d'església, celebrada, ja fa uns mesos, en favor del dret a decidir, i d'algunes dèbils i prudents aportacions d'alguns bisbes (potser així han de ser), no trobem una reflexió a fons sobre el procés que viu Catalunya. És veritat que algunes parròquies, alguns moviments han fet els seus escrits, les seves trobades sobre el tema, xerrades, cursets, taules rodones, articles a revistes, homilies, llibres ...Tot plegat és digne de ser valorat i conegut, com també els fets abans esmentats. Però, ¿no trobeu a faltar un treball en comú, un debat obert eclesial, una lectura evangèlica del que ens està passant?. ¿No caldria la iniciativa, per part

de les diferents diòcesis catalanes, d'unes dinàmiques participatives per tal que el poble cristià discerneixi les veus i les llums de l' Esperit en la situació actual?

Comprenc que tenim una església força “decadent”, potser amb forces iniciatives (no molt conegudes, per cert) disperses, fragmentades, en diferents espais eclesials, però amb una gran mancança d'iniciativa comunitària, diocesana, i interdiocesana. Els Centres d'estudis, els Instituts de ciències de la religió, i altres Instituts catòlics, les Escoles de Teologia, la Facultat de Teologia, podrien col·laborar en aquest sentit i proposar camins de reflexió en els que tothom hi pogués dir la seva.

No es tracta, ni reivindico, ni molt menys, un a veu comuna, ja que les posicions dels cristians i cristianes també són plurals, i més sobre qüestions socials, polítiques, i nacionals. Però crec molt convenient obrir un debat públic-eclesial. Potser ens haurem de conformar amb la pobresa actual de l'església en aquest sentit, que també té l'avantatge de no tornar a caure en el perill de “donar lliçons” a tota la societat civil, des de les seves posicions que es tenien per “segures, perfectes i veritables”. Crec però, que hem d'anar a aprenent a presentar i proposar reflexions, amb tota humilitat, des de la fe cristiana al que vivim, encara que al final resultin varies posicions totes legítimes des del punt de vista de l'evangeli.

Per altra banda és ben curiós, que hagin sorgit a la “palestra sociopolítica” dues religioses de monestir: Lucia Caram, i Teresa Forcades. Ben diferents les dues, però amb intensitat d'accions, de discurs, i influència mediàtica, semblants. Han arribat, aquí, ben segur, des de la seva pregària i aprofundiment madur de l'evangeli. Possiblement com molts altres cristians i cristianes, que no coneixem, i que segurament les seves reflexions, decisions i itineraris serien prou o més interessants. ¿Aquests dues dones, com altres, no estaran cercant una nova forma de “materialitzar”, d'encarnar l'evangeli avui en dia?. I cadascuna a la seva manera, amb la seva idiosincràsia. Una més orientada a l'acció social (que inclou pensament polític, ètic i teològic) i l'altra a la reflexió intel·lectual i teològica i en part a la política (que inclou l'acció social). ¿Què deuen canalitzar del poble cristià- i del poble en general- aquests dues dones significades eclesialment?. ¿Podria ser que hi hagi força gent cristiana que està canviant esquemes mentals, i que està cercant noves formes evangèliques de ser “ferment dins la massa”, de ser “sal i llum”?. Possiblement aquests dues dones ens fan de “mirall”. ¿No s'estarà trobant un camí cristià de vincular-se als nous moviments socials que estan apareixent, producte de la crisi econòmica (avenç en l'emancipació social), i de la necessitat d'avançar en l'emancipació nacional, i el desenvolupament de la democràcia?. Una bona part del nostre poble, encara que no sigui cristià valora i potser demana, la “puresa” de l'evangeli, el fons essencial del missatge del crist, l'amor als altres com quelcom necessari a la societat i aquests dues religioses, com tants d'altres cristians/es ho realitzen dia a dia en els seus entorns.

¿No estarem sortint d'unes clixés massa rígids de partits polítics, i d'altres tipus d'organitzacions nascudes als segles XIX i principis del XX (sindicats, associacions de veïns,...) per encaminar-nos vers noves formes d'organització popular, per seguir essent fidels a la construcció d'una societat més igualitària i fraternal?. I ¿no caldrà que els nostres moviments d' Acció Catòlica, que van calcar força el tipus d'organització sindical i de partit, també hagin de reconduir la seva missió i fer la seva reestructuració interna, observant els nous moviments socials i deixar-se "fecundar" per ells, sense perdre la pròpia identitat?.

Tot un altre tema, que pot ser fruit d'una altra reflexió, és com l'església a Catalunya afrontarà la pèrdua segura de recursos humans, per poder fer el servei pastoral, seguir essent servidora de la humanitat, aquí a Catalunya, i com aprofitarà el patrimoni arquitectònic al servei de la població.

quimervera i duran

29 juliol 2015